

ЦАРИЧАНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ЦАРИЧАНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ

НАКАЗ

сmt Царичанка

11.09.2026

№ 150

Про дії учасників освітнього процесу
під час повітряної тривоги
у Царичанському ліцеї

На виконання Кодексу цивільного захисту України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Листа МОН від 03.11.2023 р. № 1/17310-23 «Щодо окремих питань організації освітнього процесу в умовах воєнного стану», Постанови Кабінету Міністрів України № 1092 від 04.09.2026 р., у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, введенням в Україні відповідно до указу Президента України № 64/2022 від 24.02.22 військового стану та наявністю загроз ракетно-бомбових ударів, з метою забезпечення безпечного перебування учасників освітнього процесу та працівників Царичанського ліцею та його філій

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити План розташування класів по кімнатах укриття № 1 та № 2 відповідно до графіку змішаної форми навчання (додаток 1) та Алгоритм дій учасників освітнього процесу в разі оголошення сигналу «Повітряна тривога!» (додаток 2).
2. Наголосити, що відповідно до роз'яснень МОН України, незалежно від рівня загрози (жовтого чи червоного), евакуація до захисної споруди (укриття) є обов'язковою для всіх присутніх у закладі.
3. Призначити відповідальними за організацію евакуації:
 - 3.1. Під час уроків — учителів-предметників, які ведуть заняття;
 - 3.2. Під час перерв — чергових учителів та чергового адміністратора.
4. Класним керівникам 1–11 класів:
 - 4.1. Провести первинні інструктажі з учнями та ознайомити батьків з Алгоритмом дій та правилами перебування в укритті.
 - 4.2. Оновити списки учнів та контакти батьків.
5. Заступнику директора з ОГР Омеляну Олександрю Олексійовичу:
 - 5.1. Забезпечити постійну готовність захисної споруди, наявність питної води, медикаментів та засобів зв'язку.

5.2. Контролювати стан аварійних виходів.

6. Відповідальний за охорону праці Ткаченко Аллі Іванівні:

6.1. Провести інструктаж та довести до відома зміст наказу працівникам закладу про дії під час повітряної тривоги.

6.2. Ознайомити всіх учасників освітнього процесу із планом евакуації.

7. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

Таїсія РАШЕВСЬКА

З наказом ознайомлений:

Алла ТКАЧЕНКО

Олександр ОМЕЛЬЯН

Підпис	ПІП	Підпис	ПІП
	Рашевська Таїсія Вікторівна		Гладуш Світлана Іванівна
	Блоха Ольга Миколаївна		Мазуркевич Ганна Григорівна
	Опенько Людмила Миколаївна		Кащенко Ніна Григорівна
	Стратій Анжела Анатоліївна		Шаровська Марина Григорівна
	Гаража Олена Іванівна		Тарчан Світлана Григорівна
	Онищенко Валентина Олександрівна		Сапсай Віта Павлівна
	Тимошенко Тетяна Андріївна		Цегельник Юлія Григорівна
	Асова Анна Сергіївна		Єлісєєв Антон Володимирович
	Дубовик Олена Миколаївна		Петриченко Руслан Володимир
	Сураєва Людмила Михайлівна		Палагута Наталія Анатоліївна
	Корж Наталія Володимирівна		Сірий Богдан Олександрович
	Бабанська Вікторія Вікторівна		Кучугурний Валерій Іванович
	Вовк Світлана Іванівна		Ільченко Владислав Валерійович
	Моргун Аліна Олексіївна		Ковіка Богдан Олександрович
	Ваховська Вікторія Петрівна		Курись Любов Михайлівна
	Китайгора Наталія Дмитрівна		Тищенко Олексій Іванович
	Патинка Оксана Василівна		Ковбаса Валерія Володимирівна
	Чернова Марина Миколаївна		Яшна Наталія Вікторівна
	Ярошенко Світлана Андріївна		Попович Тетяна Миколаївна
	Семеніщенко Олена Вікторівна		Сергієнко Валентина Григорівна
	Ковбаса Тетяна Віталіївна		Багнич Світлана Іванівна
	Тюпка Тетяна Іванівна		Шарівська Наталія Вікторівна
	Маслій Юлія Віталіївна		Дорошенко Людмила
	Байрак Віта Олегівна		Мерешко
	Солодовник Інна Валеріївна		Якушина Ірина Вячеславівна
	Ткаченко Алла Іванівна		Кучугурна Алла Володимирівна
	Остапенко Інна Леонідівна		Саркісян Тетяна Василівна
	Рижко Аня Вікторівна		Колеснік Сергій Вячеславович
	Андрухів Марина Володимирівна		Рашевський Василь Дмитрович
	Носенко Юлія Іванівна		Колеснік Ірина Михайлівна
	Рашевська Валентина Іванівна		Лубко Костянтин Борисович
	Омельян Олександр Олексійович		Грищенко Марія Миколаївна
	Ужитчак Василь Федорович		Сало Таїсія Іванівна
	Гладка Леся Вікторівна		Усата Леся Вікторівна
	Дзигал Віра Онисимівна		
	Чайка Юлія Олексіївна		
	Педанова Світлана Миколаївна		
	Чайка Світлана		

**План розташування класів по кімнатах укриття
відповідно до графіку змішаної форми навчання**

Кількість учнів 745

Загальна місткість укриття №14345 – 180 чоловік (1-4 класи)

Загальна місткість укриття №14346 – 350 чоловік (5-11 класи)

Графік відвідування уроків в очній формі додається.

Алгоритм дій під час повітряної тривоги

**Як діяти закладу освіти та учасникам освітнього процесу
під час повітряної тривоги**

Підготовка учасників освітнього процесу на випадок повітряної тривоги під час занять у закладі освіти:

1. Класні керівники ознайомлюють учасників освітнього процесу з місцем розташування укриття та правилами поведінки під час евакуації й в укритті.
2. Учасники освітнього процесу виконують заходи з Плану реагування на надзвичайні ситуації та Інструкції закладу освіти, які передбачені на випадок отримання сигналу повітряної тривоги.
3. Заклад освіти заздалегідь розміщує всі покажчики напрямку руху для швидкого та безпечного проведення евакуаційних заходів учасників освітнього процесу.
4. Відповідальні особи (Опенько Л. М., Блоха О. М.):
 - 4.1. Контролюють вмикання наявної системи оповіщення закладу черговими працівниками Колеснік І. М. та Саркісян Т. В..
 - 4.2. Контролюють процес своєчасної евакуації усіх учасників освітнього процесу в захисні укриття.
 - 4.3. Після оголошення сигналу оповіщення перевіряють разом з черговими учителями всі приміщення на відсутність у них учасників освітнього процесу та працівників закладу, по завершенню перевірки прямують до найближчого укриття.
 - 4.4. У захисній споруді контролюють розміщення учасників освітнього процесу на визначених для них місцях, здійснюють необхідну підтримку, забезпечують заходи для комфортного та спокійного перебування здобувачів освіти в укритті.
 - 4.5. Отримують звіт від вчителів про кількість здобувачів освіти, які прибули в укриття відповідно до евакуаційного списку.
 - 4.6. Залучають працівників, які виконують обов'язки сестри медичної для швидкого надання медичної допомоги (ПРУ № 1 – Ярошенко Світлана Андріївна, ПРУ № 2 - Баран Наталія Анатоліївна.

- 4.7. Контролюють спокійне переміщення до укриття здобувачів освіти та їх перебування у спеціально визначених місцях (відповідно до класу).
- 4.8. Після завершення небезпеки та оголошення про відбій тривоги слідкують за тим, щоб вихід усіх учасників освітнього процесу з укриттів здійснювався колонами або групами.
- 4.9. Перевіряють заклад на наявність присутніх учнів за межами укриття.

**Як діяти педагогічним працівникам під час повітряної тривоги,
якщо педагогічний працівник перебуває в закладі освіти**

Учитель під час уроку

1. Відразу завершує урок, сповіщає учнів про загрозу, а батьків у месенджерах – про переміщення дітей до укриття. Вимикає з електромережі усі технічні засоби, світло, зачиняє кабінет.
2. Організовує пересування здобувачів освіти двома колонами в приміщенні класу, швидко залишає кабінет, бере в журналі евакуаційний список, відмічає відсутніх здобувачів освіти у класі, супроводжує здобувачів освіти у захисне укриття відповідно до затвердженої схеми евакуації.
3. Для супроводу початкових класів педагог може залучати помічників (технічних працівників).
4. У захисній споруді вчитель відповідає за здобувачів освіти, допомагає їм швидко та спокійно зайняти визначені для них місця, перевіряє наявність здобувачів освіти у класі відповідно до евакуаційного списку.
5. Під час перебування в захисній споруді вчителі здійснюють необхідну підтримку, заходи для комфортного та спокійного перебування учасників навчального процесу, не залишають клас.
6. Після завершення небезпеки та оголошення про відбій тривоги вчителі виводять усіх здобувачів освіти з укриття організованими групами.
7. Після оголошення про відбій тривоги вчитель повертається із здобувачами освіти до класу, продовжує урок відповідно до розкладу.
8. Під час переміщення до укриттів враховує наявність дітей з ООП. Попередньо проводить з ними навчання та бесіди, забезпечує спільно з асистентом вчителя швидке та спокійне переміщення їх до укриття, спеціальне місце розташування та заходи, що будуть здійснюватися в укриттях для максимального залучення до них здобувачів освіти з ООП.
9. Керується пам'яткою про порядок евакуації у закладі освіти.
10. Під час перебування в укритті вчителі здійснюють необхідну підтримку, заходи для комфортного та спокійного перебування в укритті.
11. Якщо батьки хочуть забрати під час повітряної тривоги дитину з укриття – педагогічний працівник не має права передавати їм дитину.

Учитель під час перерви

1. Учитель 5-11 класів йде в укриття для проведення наступного уроку.
2. Класний керівник збирає здобувачів освіти на перерві та перевіряє їх по списку..
3. За своєчасне направлення учасників навчального процесу в укриття відповідають вчителі та класні керівники.
4. В укритті розміщує здобувачів освіти класу відповідно до схеми розташування, перебуває разом з ними, створює комфортні умови на час тривоги.
5. Черговий учитель допомагає черговому адміністратору направити усіх учасників навчального процесу в укриття, перевірити усі приміщення на відсутність у них учасників освітнього процесу та працівників закладу, прямує до укриття.

Як діяти педагогічним працівникам під час повітряної тривоги, якщо педагогічний працівник проводить урок в дистанційному форматі.

1. Відразу сповіщає учнів про загрозу, а батьків у месенджерах – про безпечне перебування дітей.
2. Через 2-3 хвилини продовжує проводити урок з учнями, яким батьки гарантують безпечні умови під час повітряної тривоги.

Алгоритм дій здобувачів освіти випадку сигналу небезпеки під час уроку

1. Оперативно збирає свої речі, слухає вказівки вчителя та організовано спускається в укриття з класом відповідно до схеми евакуації.
2. Дотримується правил безпеки під час пересування.
3. В укритті займає місце відповідно до схеми розташування класу.
4. Поводить себе стримано, допомагає при потребі однокласникам опанувати страх.
5. У разі потреби звертається за допомогою до сестри медичної, до вчителя або відповідального чергового адміністратора закладу.
6. Дотримується чистоти, може користуватися туалетом.

Алгоритм дій здобувачів освіти у випадку сигналу небезпеки під час перерви

1. Швидко підходить до свого кабінету, до вчителя, бере особисті речі та організовано спускається в укриття (1-4 класи)
2. Швидко і організовано самотійно спускається в захисне укриття, взявши свої особисті речі (5-11 класи).
3. Учасники навчального процесу, які знаходяться на подвір'ї закладу, під час сигналу оповіщення відразу повинні швидко самотійно рухатися в приміщення закладу до укриття.

Технічний персонал у випадку сигналу небезпеки

Завершує свою роботу, оперативно спускається в укриття. Після завершення повітряної тривоги повертається до основної діяльності.

Якщо тривога застала педагогічного працівника перед початком робочого дня

1. Якщо працівник має змогу швидко за 5-7 хвилин дістатися до закладу освіти і в закладі освіти є укриття, то працівник переміщується до укриття закладу освіти. Але варто враховувати розташування закладу освіти.

2. Не вимагається від працівників прибути до закладу освіти під час повітряної тривоги.

Дії батьків до та під час повітряної тривоги

1. Щоб підготуватися до можливої повітряної тривоги необхідно
 - долучитися до каналу комунікації закладу освіти в особі класного керівника, щоб володіти оперативною та необхідною інформацією у разі повітряної тривоги;
 - надати усі можливі контакти класному керівнику тих, хто може забирати дитину зі школи.
 - в евакуаційний рюкзак дитини варто покласти записку від батьків, у якій вказано прізвище, ім'я, по батькові дитини, дата народження, адреса проживання, контакти батьків.

Якщо під час повітряної тривоги дитина перебуває в закладі освіти

1. Батьки не можуть забрати дитину з укриття під час повітряної тривоги, а педагог, відповідно, не має права відпустити дитину з укриття навіть на прохання батьків. До завершення повітряної тривоги дитина повинна залишатися в укритті. Адже так батьки наражають на небезпеку і себе, й дитину.
2. Батькам залишатися там, де вони є, і шукати найближче безпечне укриття для себе, а дитині – перебувати в укритті закладу освіти. Нагадайте дитині, що під час повітряної тривоги треба слухати вчителя і не слід покидати заклад освіти, щоб бігти додому або на вулицю.
4. Пунктами 15-16 Порядку заповнення та перебування в спорудах фонду захисних споруд цивільного захисту (Витяг із Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затверджений наказом МВС від 09.07.2018 № 579) визначено, що вихід із укриття здійснюється тільки якщо надійшла інформація про відсутність небезпеки (після уточнення ситуації), а також у випадках вимушеної евакуації.
5. Вимушена евакуація із укриття проводиться, якщо:
 - відбулося пошкодження укриття, що виключає подальше перебування в ній осіб, які укриваються;
 - відбулося затоплення укриття;

■ сталася пожежа в укритті та утворилися в ній небезпечні концентрації шкідливих газів;

■ було досягнуто граничних параметрів внутрішнього повітряного середовища,

наприклад, в укритті суттєво знизився рівень кисню або у повітря є якісь небезпечні речовини.

Дії працівників їдальні у разі включення сигналу «Повітряна тривога»

Під час включення сигналу тривоги всі учні повинні припинити процес харчування. У супроводі вчителів діти організовано переходять до укриття та перебувають там до завершення тривоги.

Працівники їдальні зобов'язані утилізувати готові страви, що були порціоновані учням після сигналу «Відбій повітряної тривоги». За наявності індивідуальних контейнерів для харчових продуктів готові страви перекладаються в них для прийому в укритті.

У разі проголошення сигналу «Повітряна тривога» під час приготування страв, працівники харчоблоку зобов'язані призупинити технологічний процес, знеструмити обладнання, перекрити водопостачання, вимкнути світло та перейти до укриття. Після завершення тривоги технологічний процес відновлюється з урахуванням конкретних страв, стадії їх готовності терміну зберігання: готові страви (технологічний процес, яких завершився) можуть зберігатись до 2 годин в незмінних ємкостях (в посуді приготування). Такі страви в подальшому підлягають термічній обробці, бракеражу та видачі. Готові страви, що зберігались 2 і більше години, підлягають утилізації.

Готові страви, які знаходяться на плиті в ємкостях приготування терміном до 2 годин підлягають бракеражу, повторній термічній обробці, повторному бракеражу та видачі для споживання, більше 2 годин підлягають утилізації.

Алгоритм дій сторожа у нічний час, вихідні чи святкові дні (коли у школі немає дітей)

1. Тримати відчиненими двері до захисної споруди цілодобово.
2. Вимкнути освітлення в коридорах та місцях загального користування (залишити лише аварійне).
3. Перевірити, чи закриті вікна у фойє та на першому поверсі.
4. Якщо до укриття школи приходять люди з вулиці, за наявності можливості, вести їх облік у спеціальному журналі.
5. Закрити центральні вхідні двері на ключ та негайно пройти в укриття.
6. Залишатися на посту біля вікон чи у скляних вестибюлях **суворо заборонено**.

Після сигналу «Відбій повітряної тривоги!»

1. Сторож першим виходить з укриття та візуально обстежує будівлю й територію на наявність видимих пошкоджень, руйнувань чи пожежі.
2. Під час чергування сторож завжди повинен мати при собі заряджений ліхтарик на випадок вимкнення електроенергії.

3. Дублювати ключів від усіх виходів та укриття повинні знаходитися у легкодоступному та відомому для адміністрації
4. За відсутності загрози сторож відчиняє центральні двері для повернення учасників освітнього процесу до закладу освіти.
5. У разі виявлення пошкоджень або підозрілих предметів — негайно повідомити керівника закладу освіти та викликати екстрені служби (101, 102).

Якщо повітряна тривога трапилася дорогою до/із закладу освіти

1. Якщо повітряна тривога застає здобувача дорогою до чи з закладу освіти, батькам необхідно:
 - обрати із дитиною безпечний шлях до ліцею та у зворотному напрямку (тобто складіть своєрідний маршрут руху), обрати укриття, які дитина зможе використовувати дорогою в разі сигналу повітряної тривоги;
 - пояснити дитині, щоб вона рухалася тільки за складеним маршрутом, не зупинялася і нікуди не звертала;
 - наголосити дитині, що якщо немає можливості швидко дійти до ліцею або дому під час сигналу повітряної тривоги, щоб дитина прямувала до визначеного вами укриття і перебувала всередині укриття, а не біля його входу;
 - навчити дитину не торкатися оголених електричних дротів, невідомих предметів,
 - проговорити правила мінної безпеки, повідомити класного керівника про місцеперебування дитини або попросити дитину це зробити.

Що робити учасникам освітнього процесу, якщо не встигли добігти до укриття під час обстрілу:

- негайно перейти в приміщення без вікон або скористатися правилом двох стін (перша стіна бере на себе силу вибуху, друга – руйнування);
- якщо виникла пожежа чи пошкодження будинку – зателефонувати 101, вказавши точну адресу, поверх та покинути небезпечне місце;
- якщо в будинку стався вибух – слід якнайшвидше самотійно залишити будівлю та залишити двері відчиненими, щоб рятувальники не зрізали їх.

Алгоритм дій водія шкільного автобуса

1. Водій має завчасно опрацювати маршрут руху транспорту на предмет наявності безпечних місць для укриття пасажирів.
2. Зупинити транспортний засіб у безпечному місці (на узбіччі дороги) поблизу найближчого укриття.
3. Супроводжуючі Попович Тетяна Миколаївна, Онищенко Наталія Володимирівна, Ярошенко Світлана Андріївна, Остапенко Інна Леонідівна повинні:
 - 3.1. Поінформувати пасажирів про отриманий сигнал.
 - 3.2. Вивести пасажирів - учасників освітнього процесу з транспортного засобу, у разі наявності дітей з ООП організувати за допомогою супроводжуючого їх евакуацію.
 - 3.3. Швидко, без паніки зайняти місце у найближчій захисній споруді (сховищі, підвальному приміщенні, паркінгу тощо).

- 3.4. Якщо захисної споруди поблизу немає, сховатися за бетонними плитами, бордюром, лягти у заглибленнях землі, згрупуватися та закрити голову руками.
4. Підтримувати зв'язок з відповідальною особою (Журавель М. В.) за маршрут транспорту, а також з екстреними службами.